

Peter Olsen
Inatsisartunut Ilaasortaq

Tjenestemandit pillugit § 37 naapertorlugu apeqqut 074/2024-mut akissut

Brevdato: 31-05-2024
Sagsnr.: 2024-8849

Matumuuna § 37 naapertorlugu apeqqummut qulaani taaneqartumut akissut nassiuinneqarpoq.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Qallunaat nunaanni Tjenestemanditut soraarerussutisiallit 2019-miit 1. oktober 2023 tikillugu soraarerussutisiaat qulingiluarlarlutik qaffapput. Nunatsinni tjenestemandit soraarerussutisiassaat 2019-imiilli suli maannamut qaffaavigineqanngillat. Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerpaat tamanna sumik peqquteqarnersoq?

Nunami maani tjenestemandit soraarerussutisiaat Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr. 21, 18. december 2003-meersumi § 55 naapertorlugu tunniunneqartarpooq. Aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

*"§ 55. Tjenestemandit naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandiisa soraarerussutisiaqartitaanerat pillugu malittarisassat sukkulluunniit atuuttut malillugit soraarerussutisiaqartinneqassapput.
Imm. 2. Naalakkersuisut naalagaaffik isumaqatigiissuteqarfingisinnavaat, taannalu malillugu tjenestemandit inatsit manna aamma tjenestemandit Inatsisartut suliffeqarfiutaanni atorfekartitaasut pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugit atorfinititsaasut soraarerussutisiassaat naatsorsortassallugit tunniuttassallugillu."*

Naalagaaffimmi tjenestemandit il.il. Kalaallit Nunaanniittut suliunnaarnersiuteqartarnerat pillugu inatsimmik nalunaarummi 18. maj 2017-meersumi § 3, imm. 1 aamma § 5 naapertorlugu soraarerussutisiat ima naatsorsorneqartarpooq:

"§ 3. Tjenestemandip suliunnaarnersiaqalersinnaanermut ukioqqortussusia tassaavoq ukiut tjenestemanditut suliffigisimasaasa amerfassusiat:

- 1) naalagaaffimmi tjenestemandiusutut Kalaallit Nunaanni, imaluunniit
- 2) naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi § 32 naapertorlugu aningaasanik tapisiaqarnissamut pisinnaatitaasimasutut, imaluunniit
- 3) Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandiusimasutut, naalagaaffiup § 24 a naapertorlugu suliunnaarnersiutit naatsorsorpagit akilerlugillu, imaluunniit

4) Kalaallit Nunaanni kommunimi tjenestemandiusimaguni, naalagaaffiup § 24 a naapertorlugu suliunnaarnersiutit naatsorsorpagit akilerlugillu.

§ 5. Nammieq suliunnaarnersiutisiassat tassaapput ukioqqortussutsimi suliunnaarfiusumi ukiut tamaasa tunngaviusumik aningaasat 66 kr. aamma aningaasat akissarsianit suliunnaarnersiutisiassartalinnit procentit makku:

Aningaasat 24.000 kr. angullugit, 1,5 pct. aamma aningaasat 24.001 kr. aallarnerfigalugit, 1,2pct. Suliunnaarnersiutit ukiuni 37-ni ukioqqortussuseq tunngavigalugu suliunnaarnersiutit nalingat qaangersimasinnaanngilaat.”

Taamaalilluni tjenestemandit soraarnerussutisiaat tjenestemandimit tjenestemandimut assigiinngitsuuusarput. Soraarninngornermi ukiut aningaasarsiallu inissisimaffiat (løntrin/skalatrin(ningaasarsiatigut isertitat soraarnerussutisiaqaataasut)) soraarninngornermi inissisimaffigisat, soraarnerussutisiaat annertussusaannut aalajangiisuusarput. Tamatuma tjenestemandinut soraarnerussutisiaat, tjenestemandit aningaasarsiaasa ineriarngerannut malinnittuunerat nassataraa.

Kalaallit Nunaannili Danmarkimilu tjenestemandit aningaasarsiaat assigiinngillat, taamaammallu Danmarkimi tjenestemandit soraarnerit Kalaallit Nunaanni tjenestemanditut soraarnertulli assigiimmik soraarnerussutisiaqarneq ajorput. Taamattaarlu Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu tjenestemandit soraarnerussutisiaat assigiinngitsumik ineriarortarpot (manna pillugu apeqqut nr. 5 ataaniittoq takuuk).

Tjenestemandi soraarninngoraangami Kalaallillu Nunaanni najugaqarluni, qallunaat oqartussaqarfiat "Udbetaling Danmark" sinnerlugu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqtsisoqarfiup (ASA) tjenestemandip soraarnerussutisiai tunniuttarpai. Kalaallilli Nunaanni tjenestemandit soraarnerussutisiaasa nalimmassarnerat Kalaallit Nunaanni tjenestemandit naalagaaffimmi, namminersorlutik oqartussani kommuninilu atorfeqartunut isumaqtiginninniarnerat naammassippata aatsaat pisinnaavoq. Isumaqtiginninniarnerit sivitsoruttoorneranni nalimmassaatit sivitsoruttoortarpot. Taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni tjenestemandit naalagaaffimmi atorfeqartut pillugit isumaqtiginninniarnerit sivitsoruttoorpoq. Taakku assersuutigalugu tassaapput pinerluuteqarsimanermi isumaginnittoqarfimmi politiinilu sulisut. Isumaqtiginninniarnerit taakku namminersorlutik oqartussanit ingerlanneqarnatik Danmarkimi finansministereqarfimmit ingerlanneqarnerat eqqumaffigissallugu pingaaruteqarpoq. Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqtsisoqarfiup tjenestemandinut soraarnerussutisionut nalimmassaatit aningaasartaat tiguniariarlugit, tjenestemandinut soraarnerussutisiaat kingumoortumik piffissamullu isumaqtiginninniarfigineqartumut siumoortumik nalimmassaavigineqassapput.

Tjenestemandinut tunngasut isumaqtiginninniarnerit kingullermik nalimmassaasoqarnerata kingorna tjenestemandinut namminersorlutik oqartussani kommuninilu atorfeqartunut ingerlaavartumik naammassillugit isumaqtiginninniutigineqartarpot. Taamaalillutilu danskit isumaqtiginninniarneri kisimik inaardeqarnissaat utaqqineqarput. Kingorna tjenestemandit soraarnerussutaanut aningaasartat nutaat naatsorsorneqarnerat aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu aqtsisoqarfiup utaqqissavaa.

Aallaavittut Naalakkersuisut aningaasarsianik atorfegartitaanermullu atugassarititanik isumaqatiginniarnernut politikkut akulerussinnaangillat, taakkumi sulisartoqarnermi illuatungeriinniipput. Taamaattoq Inatsisit atuutsinneqarnerannut Naalakkersuisoq 2021-mi pinerluttunut isumaginnitoqarfimmi inissiisarfinni sulisut naligiimmik akissarsiaqarallartinneqarnerannik siusinnerusukkut isumaqatigissutaasimasup atuuttuaannalersinnissaa / sivitsorneqarnissaa pillugu taamanikkut Justitsministeriusumut Niels Hækkerupip oqaaseqarneranut tapersiivoq. Isuma tamanna Naalakkersuisunit 2022-mi uppernarsarneqaqqippoq. Taanna uani takuuq: <https://www.ft.dk/samling/20222/almdel/GRU/bilag/23/2669620.pdf>

Danmarkimi tjenestemandinut soraarnerussutisiat nalimmassarnerisa amerlassusaat pillugu apeqqummut tunngatillugu, Folketingsip Kalaallit Nunaannut Ataatsimiititaliaata apeqquaanut nr. 24-p (immikk. nal.) ulloq 7. februar 2023 akissut innersuussutigineqarpoq. Taanna linkimi uani takuneqarsinnaavoq: <https://www.ft.dk/samling/20222/almdel/gru/spm/24/svar/1936386/2671834/index.htm>

Danskit finansministeriat ilaatigut akissummini imaattunik paassisutissiivoq:

"Danskit soraarnerussutisiaanni aningaasartat piffissani isumaqatiginniarnerni isumaqatigissuteqarfigisani tjenestemandinut aningaasarsiat nalimmassarneqarnerisa atugassanngortinnissaannut isumaqatigissutaasunik nalimmassarneqartarp. *Kingullermik isumaqatigiissummi 2021-meersumi ukiuni isumaqatigissuteqarfiusuni pingasuni aningaasarsiat arfinileriarlugit nalimmassaaviginissaat isumaqatigiissutigineqarpoq.*"

§ 37 naapertorlugu apeqqut nr. 108-2023-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

§ 37 naapertorlugu apeqqummut akissut matumunnga akissummut ilanngussatut ilanngunneqarpoq.

2. Nunatsinni tjenestemandip soraarnerussutisiassai qallunaat nunaanni najugaqartuminngaaniit annikinnerujussuupput Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerpaat tamanna sumik peqquteqarnersoq?

Siusinnerusukkut § 37 naapertorlugu apeqqut nr. 108-2023-mut akissut innersuussutigissavara. § 37 naapertorlugu apeqqummut akissut matumunnga akissummut ilanngussatut ilanngunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut apeqqutinut 1-imut aamma 5-imut akissut innersuussutigissavakka.

3. Nunatsinni tjenestemandip soraarnerussutisiarisartagai qallunaat nunaannitulli assigiisilerneqarnissaannik Naalakkersuisut suliniuteqarpat? A. Naamiuppat sumik tamanna peqquteqarpa?

Siusinnerusukkut § 37 naapertorlugu apeqqut nr. 108-2023-mut akissut innersuussutigissavara kiisalu apeqqut 5-imut uani akissutigineqartoq aamma innersuussutigissavara.

§ 37 naapertorlugu apeqqummut akissut matumunnga akissummut ilangussatut ilangunneqarpoq.

4. Nunatsinni tjenestemandip soraarnerussutisiarisartagai qallunaat nunaannitulli assigiilersinneqassagaluarpata tamanna aningaasatigut qanoq naleqassava?

A. Aamma kia tamanna aningaasartuutigissavaa?

Tjenestemandit aningaasarsiaasa, tjenestemandinut soraarnerussutisianut tunuliaqutasut qaffanneranni, aningaasarsiat qaffariaataat sulisitsisumit nammanneqartarpooq – tassa kommuninnit Namminersorlutillo Oqartussanit¹. Tjenestemandit soraarnerussutisiaasa qaffariaataat aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu aqutsisoqarfuiup “Udbetaling Danmark” sinnerlugu akilissavaa. Soraarnerussutisialli qaffariaataat sulisitsisut akiliutaannit aningaasalersorneqassaaq, tassa kommuninit namminersorlutillo oqartussanit.

Taamaalilluni aningaasartuut tamarmiusoq akileraarutinit matussusigaassaaq, Nunattalu karsianut kommuninilu inississalluni.

Tjenestemandit Danmarkimi najugallit tjenestemandillu Kalaallit Nunaanni najugallit tamakkiisumik sanillersuukkumallugit, aningaasarsiat inissismaffiinut atorfekarnerillu sivisussusaat tamakkerlugit skalatrinit tamaasa naatsorsorneqqaartariaqassapput / qulaajaavagineeqqaartariaqassapput. Tamatuma assersutigalugu ilinniartitsisunut aningaasarsiat inissismaffi piusut tamaasa, ukiullu suliffiusinnaasut tamaasa naatsorsuusiorfigineqartariaqarnerat nassatarissavaa. Naatsorsuusiaq taanna tjenestemandinut assigiinngitsunik atorfiliinnut tamanut, soorlu perorsaasunut, ilinniartitsisunut, inatsisilerituunut, allaffimmunut, palasinut il.il. aamma naatsorsuusiorfigineqartariaqassaaq.

Misissoqqissaakkamik/naatsorsukkamik annertuumik taamaattumik pigisaqartoqanngilaq, taamaammallu taamatut nalimmassaanerup qanoq akeqanrissaa Naalakkersuisut paasissutissiisutigisinnaanngilaat. Matumanili suliat annertoorujussuit pineqassapput, taakkulu Naalakkersuisut isumalluutaasa avataanniippuit, taamatullu aamma § 37 naapertorlugu apeqqutinut suliassat sinaakkutaasa avataanniillutik.

Tamatuma saniatigut § 37 naapertorlugu apeqqut nr. 108-2023-mut apeqqut 2-mut akissut innersuussutigineqarpoq, tassanilu ima allassimosoqarpoq:

” Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi atorfilit soraarnerussutisiaannik naleqqussaasoqassappat, ataasiakkaat akissarsiaasa qaffassisusaaannik naleqqussaasoqartariaqassaaq. Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni atorfilit akissarsiai maanna Danmarkimi akissarsiaattut annertutigilertussaasariaqartut, kiisalu Danmarkimi akissarsiat qaffakaangata Kalaallit Nunaanni akissarsiat aamma qaffaqqittariaqartassapput. Tamanna isumaqarpoq , nammineq suliffeqarfeqaritta peqataasui ilaatigut isumaqatiginniniarsinnaanerat atorunnaassasoq Namminersorlutillo Oqartussat akit suliffeqarfeqarfiillu ineriarneri Kalaallit Nunaata avataaniittut tunngavigisariaqassallugit. Tamatuma saniatigut atorfilit akissarsiai isumaqatigiissutit naapertorlugit

¹ Akissummi Kalaallit Nunaanni tjenestemandit naalagaaffimmi atorfekartut ilaatinneqanngillat.

atorfillit akissarsiaannut attuumapput, taamaammallu pisortani atorfillit katillugit akissarsiai qaffassasut naatsorsuutigineqarsinnaalluni Akissarsiat taamatut qaffanneri namminersorlutik akissarsiaannut nanertuititsisinnapput. Ataatsimut isigalugu, Kalaallit Nunaata avataani pissutsit naapertorlugit akissarsianik qaffaanerit, ataatsimut inuiaqtigii aningaasaqarnerannut ajortumik kinguneqarsinnaapput.

Erseqqissarneqassaaq aamma, atorfillit akissarsiai illuatungeriit naligiiit akornanni isumaqatigiissutiginiarneqartarmata. Taamaammat naatsorsuutigineqartariaqarpoq, Naalakkersuisut illuatungersiortumik atorfillit akissarsiaannik isumaqatiginninniartalerpata, ataatsimut isumaqatiginninniarnermi aaqqissuussamut ajortumik kinguneqassasoq.”

5. Assigiinngisitsineq qulaani pineqartoq inatsisinit imaluunniit nalunaarummit tunngaveqarsimappat, taava inatsit nalunaarulluunniit suna allanngortariaqarnersoq Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerpaat?

Aallaqaasiullugu Naalagaaffimmi tjenestemandit il.il. Kalaallit Nunaanniittut suliunnaarnersiuteqartarnerat pillugu inatsimmut nalunaarut 18. maj 2017-imeersumi § 31 innersuussutigineqarpoq. Aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

”**§ 31.** Tjenestemandi kap. 1 naapertorlugu suliunnaarnersiutitalimmik suliunnaarsitaanermi Kingorna Kalaallit Nunaanniunngitsoq najugassikkuni, pisinnaatitaavoq nunami maani tjenestemanditut suliunnaarnersiutit pillugit inatsimmi malittarisassat naapertorlugit pissarsiarisimasinnaasami annertoqataannik suliunnaarnersiutinik tunineqassalluni. Taamattaaq pineqassapput aapparisaq qitornallu toqukkut qimatat. Suliunnaarnersiutinik naatsorsuineqassaaq inatsit manna naapertorlugu suliunnaarnissamut ukioqqortussuseq tunngavigalugu.”

Tjenestemandinut Kalaallit Nunaannit Danmarkimut nuuttunut soraarnerussutisiatut tunniunneqartut, danskit aningaasartaliissaat malillugit akilerneqartassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu tjenestemandinut soraarnerussutit assigiinngissinnaanerannik takutitsivoq.

Tjenestemandeqarnerup oqaluttuarisaanikkut ineriertorsimanerata saniatigut inatsisit atuussimasut atuuttullu ipput. Siuliani apeqquut 1-4-mi akissutini atuarneqarsinnaasut, soraarnerussutisiat piffissami aalajangersimasumi aningaasarsiatigut atugassarineqartunik toqqammaveqarput, taamaammallu tamanna aamma suliffeqarnermi illuatungeriit isumaqatigiissutaannut attuumassuteqarluni. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu tjenestemandit soraarnerussutisiaasa assigiaarnissaannik piumasaqaat kisiat toqqammavagalugu inatsimmik allannguinissaq pisinnaasorinaranilu naapertuussorinanganilaq.

§ 37 naapertorlugu apeqquut nr. 108-2023-mut akissummi oqaatigineqartutut pisortat aningaasatigut iliuuserisinnaasaasa iluanni nunatsinni soraarnerussutisiaqartortatsinnut pissutsit qissimigaarneqarsinnaanerat allatut periarfissaavoq, tassani utoqqalinermi soraarnerussutisiat, ineqarnermut tapiissutit, akleraartarnermi pissutsit il.il.

6. Naalakkersuisut allamik sammisaq pillugu oqaasissaqarnerpat?

Tjenestemandinut immikkoortup qulaajaavagineqarnissaanik kissaat paasisinnaaqaara, tassani sooq tjenestemandinut soraarnerussutisiarititatta ullumikkut innerannut oqaluttuarisaanermi immikkut patsit ilanngullugit.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik maannakkorpiaq tjenestemandinut aaqqissuussinitta ilusilersorneqarneranut oqaluttuarisaanermi patsisaasorpiaat pillugit nalunaarusiorsinnaanermik periarfissanik misissuinera paassisutissiissutigissavara. Aaqqissuussaaaneq Kalaallit Nunatsinni politikkut aalajangikkanik takutitsisuinnaangilaq, aammali qanga danskit naalagaaffiata kisimi Kalaallit Nunatsinni tjenestemandinik atorfinititsisartuunerata nalaani tjenestemandertatta pisinnaatitaaffinnik nassataannik takutitsisuuvooq.

Taamaattoqassappat qulaajaaneq tjenestemandinut immikkoortumi allaffissornikkut periutsit saniatigut, danskit kalaallillu inatsisaannik misissuisussap pisariaqarnera ilimagineqartariaqassaaq. Taakku siusinnerusumut maannakkullu atuunnerat ilanngullugu. Taamatut misissuinerup avataanit ikiorserneqarnissat pisariaqalersissagaa ilimagineqarpooq. Taamaammallu tamatumunnga periarfissat misissorneqaleruttorput.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Erik Jensen